

Nieuwsbrief – augustus 2011

In september viert Galerie Iroha haar éénjarig bestaan met speciale gast Jassu Kaneko. In deze nieuwsbrief meer over hem en zijn expositie “nature future –Restructure”, 3 september-30 oktober 2011.

Jassu Kaneko studeerde naast keramiek in Ibaragi, ook interieurontwerp in Tokio, Japan. Voordat hij in Amsterdam kwam wonen, heeft hij exposities gedaan in Tokyo Japan, en heeft tijdelijk in art residenties gewoond in New York en Londen. De reden waarom hij uiteindelijk naar Amsterdam kwam was omdat hij het combineren van glas en keramiek wilde bestuderen. Dit kon aan de Gerrit Rietveld Academie, waarbij het leven in Amsterdam ook nog eens wat gemoedelijker is dan ergens anders.

Na zijn studie aan de Rietveld Academie is hij blijven wonen in Amsterdam. Al 23 jaar exposeert hij nu zijn werken, vaak een combinatie van glas en keramiek.

Ik bezocht zijn studio in juni. Hij heeft een grote studio op een ideale locatie in Amsterdam op 15 minuten afstand met de tram van Amsterdam Centraal. In zijn atelier valt meteen het grote assortiment aan gereedschap op, alles netjes aan de muur geplaatst met tekeningen aangegeven waar wat hoort.

Mijn komst was perfect getimed want ik kon meteen een eerste serie werken bekijken die nog uit de oven gehaald moesten worden. Laag voor laag werden ze uit de oven gehaald, een spannend moment gehuld in stilte.

Foto1: Werk kwam juist uit de oven

Foto 2: Werken in de oven

Foto 3: Het controleren van de afwerking

Kaneko legt uit dat hij doorgaat met een kleinere selectie werken waar vervolgens gekleurd glas in wordt verwerkt. Eenmaal geprepareerd gaat het de oven weer in, in de hoop dat er een mooie evenwicht ontstaat tussen het natuurlijke verloop van het proces en het beoogde effect. Kaneko luistert zijn uitleg kleurrijk op met zijn zienswijzen op het dagelijkse leven.

Mamiko: “Dit is het eerste deel van het proces, ik vind de vormen (zie foto's 1,2 en 3) erg mooi. Kan men stellen dat de schoonheid van het werk zit in het pure en de eenvoud van de vorm?”

Kaneko: “Ja, het is de bedoeling dat dit werk aan een echte boom wordt gehangen, net als een blad.

Hoewel ik weet dat dit uiteindelijk de bedoeling is, is het voor mij het belangrijkste mijn gedachten uit te laten gaan naar de proceskant, het creëren van het proces, en niet naar de vorm van het werk.

Ik werk 100% aan procescreatie, en natuurlijk, in het bewustzijn van hoe dit proces te faciliteren houd ik rekening met de onzekerheid van procesreacties en haar uitwerkingen op kleur en vorm. Mijn intentie is juist om dit natuurlijke procesverloop zijn ruimte te geven, zo krijg ik het gevoel dat ik samen met de natuur deze werken heb gemaakt.”

Mamiko: “Naast je studie van keramiek heb je ook interieurontwerp gedaan aan de Tama Art University in Tokio. Daarna heb je regelmatig je werk van keramiek en glas geëxposeerd in Tokio. Kun je nog wat meer vertellen over je werk in Japan?”

Kaneko: “Ik heb inderdaad keramiek gestudeerd in Japan en ook gewerkt met glas. Ik heb geëxperimenteerd met het smelten van glas en het beschilderen er van met speciale chemische coatings die een lokale spiegelende werking veroorzaken. Ik heb toen ervaren dat sommige vormen veranderden of zelfs verdwenen tijdens het proces. Het feit dat je processtappen wel en niet kunt controleren fascineerde en inspireerde mij. Ik heb geprobeerd om geleidelijk aan deze aspecten in mijn werk te integreren. Houtsnijwerk en het gewone houtbewerken heb ik ook geprobeerd. Toch prefereer ik het werken met ovens en de natuur zijn beloop te laten gaan en het resultaat te accepteren zoals het is. Ik kan na afloop bedenken wat er is gebeurd en het proberen na te bootsen en te herhalen. “

Uitgave No. 3
Augustus 2011

Colofon

Mamiko Nagatomo
Hans Langen

Nieuwsbrief – augustus 2011

Galerie Iroha

Mamiko: "Zoals je hebt uitgelegd speelt de natuur een belangrijke rol in jouw manier van werken. Is er ook vanuit de natuur een duidelijke inspiratiebron wat soort werk betreft?"

Kaneko: "Ja, in Japan hebben de mensen een sterke relatie met, en respect voor de natuur gedurende hun hele leven (Iroha: de Japanse bevolking heeft een sterke band met de natuur. Ze ziet hierin verborgen, goddelijke, schoonheden, die op hun manier respect afdwingen). Er is een stilzwijgend begrip voor aspecten die aan de natuur gerelateerd zijn, of voor mensen zich hierdoor laten inspireren. Dus niemand zal hier diepe vragen over stellen. In Europa zijn mensen veel meer geneigd te vragen 'Wie ben je eigenlijk' en 'Waarom ben je zo' en dan moet ik soms uitleg geven over zaken die in de privésfeer liggen zoals mijn jeugd, etc. Maar als ik dan begon met het uitleggen merkte ik dat het niet helemaal klopte. Sinds ik naar Nederland kwam begon ik mij af te vragen, welk aspect van de Japanse cultuur ondersteunt mij; wat is eigenlijk Japanse cultuur? Het heeft wat tijd gekost om de essentie te vangen. Ik heb van meerdere kanten, op een neutrale afstand, het probleem bekeken en heb er enkele aanknopingspunten uit kunnen destilleren zoals 'welk deel van de Japanse cultuur ik bijvoorbeeld mooi vond' en ik probeerde de bijzonderheden of eigenaardigheden er van te doorzien. Door het realiseren dat in Nederland of Europa deze aspecten anders zijn, heb ik het beter leren gebruiken."

Mamiko: "Dit besef en het bewustzijn, als Japanner, is duidelijker geworden naarmate je langer in Nederland woonde? Heeft het ook effect op je werk gehad?"

Kaneko: "Ja, in Japan bijvoorbeeld kon het mij niet zoveel schelen als ik voor vierkante vormen koos. Eens kijken hoe dat hier is, dacht ik. Maar als ik hier een werk met een vierkante vorm aan een Nederlandse of Amerikaanse kunstenaar laat zien, is er meteen de vraag 'Waarom heb je gekozen voor een vierkant?', of 'Waarom geen andere vorm?', 'Als je er voor staat geheel vrij te zijn, dan zou je toch een andere vorm kunnen hanteren?' Ik zou kunnen zeggen: 'Nee, het is toch prima een vierkante vorm, of niet? Het is meer een kwestie van persoonlijk voorkeur dan vorm', waarop je als antwoord zou kunnen verwachten: 'Je zit vast in de detail. Je beseft zelfs niet wat een vierkante vorm voor zou kunnen stellen'. Ik begon meer hierover na te denken en heb toen besloten om de vorm geheel te verbreken."

Mamiko: "Dus, door middel van jouw procescreatie is een unieke vorm te verkrijgen. Het lijkt inderdaad op een blad, maar heeft niet altijd de vorm van een blad. Het voelt alsof er een mooie balans is gevonden tussen menselijke intentie en datgene wat de natuurlijke krachten afdwingen. Heb je het gevoel dat het leven in Amsterdam een grote stimulans was in dat opzicht?"

Jassu Kaneko in zijn atelier

Kaneko vervolgt: "Ja, het breken met de vorm was één grote inspiratiebron en verandering voor mij. Maar ik voelde nog iets belangrijks. Amsterdam is niet zo'n grote stad, en er hebben mensen gewoond uit meer dan 120 landen, maar er bestaat niet zoiets als de Amerikaanse droom van het rijk worden zoals in New York. Veel buitenlandse kunstenaars hebben hun speciale ding gedaan om bij te dragen aan de Nederlandse gemeenschap, die zich altijd flexibel heeft opgesteld tegenover deze groep. Maar hoe dan ook Nederlanders hadden niet altijd hun acties of bijdragen in de gaten. 'Wat doe je in zo'n geval?' Je brengt het niveau van expressie naar 120%. Als je alles goed analyseert zie je dat 120% net voldoende is om de boodschap over te krijgen. Ik leerde dit in het dagelijkse leven. Toen ik afstudeerde aan de Rietveld Academie, vroeg één van de professoren mij 'Wat heb je hier geleerd?' en ik antwoordde toen met 'Zet het expressieniveau op 120%' (Kaneko lacht). Voor mij was het een goed leermoment. Ik werk nog steeds op het niveau van 120%".

Mamiko: (lacht) "Ja, misschien geldt dit niet alleen voor de kunstwereld. Maar is er geen gevaar van teveel expressie?"

Kaneko: "Wanneer uitdrukkingen te overdreven aangezet worden zijn ze minder subtiel. Ze worden komisch of zelfs kitsch. In ieder geval, het vasthouden van de subtiliteit is een kwestie van aanvoelen en verstand. In het geval van kunstwerk kan men experimenteren en toetsen of het accepteerbaar is of niet."

Mamiko: "We gaan even terug in tijd. Was er een bijzondere reden om naar Amsterdam of Nederland te komen?"

Nieuwsbrief – augustus 2011

Galerie Iroha

Kaneko: "Ik wilde werk maken door keramiek en glas te combineren en dit gelijk, in het begin van de studieprogramma, in de praktijk brengen. Dit was niet mogelijk aan een kunstacademie in Japan. Ik heb bezoeken gebracht aan de glasafdelingen binnen universiteiten in Engeland, Frankrijk, Italië en Zweden, maar kon geen geschikte opleiding vinden. Later hoorde ik van een Nederlandse vriend van de Gerrit Rietveld Academie, waar ik beide richtingen gelijk vanaf het begin kon doen. Daarom ben ik naar Nederland gekomen."

Kaneko vervolgt: "De keuze van kleur is bij keramiek beperkt, terwijl de kleur van glas heel gevarieerd kan zijn en de transparantie het nog eens heel levendig maakt. Ik wilde iets nieuws bedenken, en de eerste keer dat ik met glas werkte dacht ik 'Dit is het!' Ik kan zeggen dat de kleur van glas mijn kleur is geworden."

Mamiko: "Bij jouw werk zie je dat de kleur van glas duidelijk op het keramiek blijft liggen en een deel van zijn transparantie verliest. Dit is geheel anders vergeleken met de kleuren van afzonderlijk stukjes glas, zelfs bij de meest verzadigde kleuren. Ze geven ook een ander uiterlijk aan het keramiek. Er is een wederzijds effect. Is het niet moeilijk om het juiste effect te verkrijgen, en is er vaak een verschil met het uiteindelijk effect?"

Kaneko: "Dit hangt af van de reacties in de oven. De scherpte van de kleur en de vorm zullen wat meer variëren. Doordat sommige effecten eenvoudig niet te berekenen zijn, krijgt de natuur ook zijn vrij spel. Hier wordt het voor mij interessant, het verzekert mij dat ik niet alleen werk. Het is wel een iteratief proces."

Mamiko: "De titel van jouw expositie is 'nature-future-REstructure', en als sleutelwoorden gebruik je 'Hide and Seek', oftewel 'verstoppertje'. Kun je dit even toelichten?"

Kaneko: "Ik wil mijn mening geven op onze maatschappij op de langere termijn. Japanners verpersoonlijken natuurlijke elementen als grond en bomen, en geven deze een soort van verborgen ziel. Tegen dit licht tonen Nederlanders and Japanners een ander soort van respect. Ik wil jullie beide perspectieven laten voelen. Verder voel ik dat er in deze maatschappij een nieuw evenwicht gevonden moet worden tussen de mens, natuur en de dingen." "De sleutelwoorden 'Hide and Seek', oftewel 'verstoppertje', gebruik ik om jullie te laten zoeken naar de ideologische beginselen van de ideeën die in de kunstwerken verstopt zijn. De werken worden tijdens de expositie zodanig gearrangeerd dat men moet 'zoeken' om ze te vinden."

Mamiko: "Bedankt voor dit interview. Ik ben heel erg benieuwd naar de bevindingen en reacties van de Nederlandse en Japanse bezoekers. In het bijzonder zie ik uit naar de uitdaging om de werken te verstoppen, dat is nog niet eerder gebeurd."

2011 (37x55cmx5cm/ porcelain+colorglass), Jassu Kaneko

Galerie Iroha viert haar éénjaarg bestaan en presenteert de expositie van
Jassu Kaneko
"nature-future-REstructure"

zaterdag 3 september -zondag 30 oktober 2011

Vernissage en kennismaking met Jassu Kaneko : zaterdag 3 september 2011 /12:00 - 17:00

Geïnteresseerden kunnen een uitnodigingskaart en nieuwsbrief ontvangen door een e-mail te sturen naar info@galerie-iroha.nl met vermelding van "uitnodigingskaart" en/of "nieuwsbrief", uw naam en adres. Jullie zijn van harte welkom! Blijf in toekomst onze nieuwsbrief volgen!

Galerie Iroha